

Titlu original: *IL SESSO INUTILE. Viaggio intorno alla donna*
© 1961-2016 RCS Libri S.p.A., Milan
© 2016 Rizzoli Libri S.p.A., Milan
© 2018 Mondadori Libri S.p.A. / BUR, Milan
Prima ediție Rizzoli 1961
Prima ediție actualizată BUR *Opere di Oriana Fallaci* ianuarie 2009

Site oficial Oriana Fallaci: www.orianafallaci.com

© 2021 by Editura Lebăda Neagră

Această carte este protejată de legile copyrightului. Reproducerea, multiplicarea, punerea la dispoziția publică, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea deținătorului copyrightului constituie încălcări legislative cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legile în vigoare.

Credit foto copertă: © iStock.com/fcscafeine

www.blackswanpublishing.ro

Editura Lebăda Neagră
Iași, B-dul Chimiei nr. 2, bl. C1, et. 2, ap. 22, 700391

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FALLACI, ORIANA

Sexul inutil : călătorie în jurul femeii / Oriana Fallaci ; trad. din lb. italiană de Ingrid Beatrice Coman-Prodan. - Iași : Lebăda Neagră, 2021
ISBN 978-606-9682-19-7

I. Coman-Prodan, Ingrid Beatrice (trad.)

3-055.2

ORIANA FALLACI

SEXUL INUTIL Călătorie în jurul femeii

Traducere din limba italiană
de Ingrid Beatrice Coman-Prodan

Lebăda Neagră
Iași, 2021

I

UN CORB, în întuneric, a țipat ca un copil isteric. M-am retras brusc de la fereastră. Mai ales că, de la fereastra hotelului Luxury Beach, nu se vedea mare lucru. Pe undeva trebuia să fie marea, dar nu se auzea nici măcar sunetul ei, pentru că instalația de aer condiționat acoperea toate zgomotele, mai puțin țipetele corbilor. La fereastră era o plasă deasă, ca să țină departe muștele. Dincolo de plasă se întrezărea, indefinită, grădina: cu copacii în care ardeau becuri albe, roșii și albastre, europenii tolăniți pe fotoliile de răchită și care-și tot ștergeau transpirația cu o batistă pe care o intuiai udă leoarcă. De pe terasa care dă deasupra intrării hotelului Luxury Beach, construit de englezi cu 50 de ani în urmă într-un pompos stil colonial, se vedea în schimb strada, unde automobile strălucitoare evitau cu manevre înfuriate cămilele, și dincolo se vedea o întindere de pietroaie, apoi un deșert de nisip și, mai departe, o lumină lividă, care era de fapt centrul orașului Karachi, la ora 10.00 seara.

Am ieșit din cameră și am luat-o pe hol, ca să uit senzația aceea de rătăcire pe care ți-o dă o țară în care nu reușești să găsești nimic familiar: nici aerul, nici fețele, nici cerul care seara se acoperă cu o vopsea întunecată și cu o

lună agresivă ca un cuțit. Un servitor negru și costeliv era ghemuit pe jos și se uita la mine cu ochi ficși și răbdători. Prin ușa întredeschisă a propriei camere, îl auzeam pe Duilio fluierând. Eram cât pe ce să-l chem, dar m-am răzgândit imediat. Era prea cald, eram obosită, a doua zi mă aștepta o serie de întâlniri plictisitoare: era mai bine să mă duc la culcare. Și totuși, așa cum se-ntâmplă întotdeauna când simți în aer ceva, dar nu știi bine ce, m-am trezit coborând în grădină, tolânindu-mă la fel ca ceilalți pe un fotoliu de răchită, cerând un whisky. În clipa aceea, ridicând distrată privirea, am văzut-o.

Bineînțeles că nu mi-am dat seama imediat că era vorba despre o femeie, pentru că, de departe, nici măcar nu părea o femeie: adică era, așa, o creatură cu un chip, două brațe și două picioare. Părea mai degrabă un obiect neînsuflețit sau un pachet fragil și fără formă, pe care bărbați îmbrăcați în alb îl duceau spre ieșire cu mare grijă, de parcă le-ar fi fost teamă să nu-l spargă. Pachetul era acoperit, precum statuile care sunt inaugurate în Occident într-o piață publică, de o cascadă de stofă, iar stofa era roșie, un roșu tipător și sângerieu, întrețesut cu broderii aurii și argintii, care căpătau străluciri puțin sumbre în lumina becurilor.

Nu se vedea chiar nimic, în afară de roșul acela presărat cu aur și argint. Nu se vedeau nici mâini, nici picioare, nici măcar o formă care să semene cu cea a unei ființe care totuși se mișca tulburător de lent, ca o larvă care se târăște într-o gaură fără să bănuiască ce-o așteaptă acolo. În spațele ei mergea un bărbat tânăr și zvelt, îmbrăcat într-un sacou lung, de damasc auriu, pantaloni aurii și mulați după moda pakistanezilor, cu chipul neted și rotund și o ghirlandă

de flori deasupra capului. Urmau alți bărbați, unii îmbrăcați la fel ca el, dar în alb, alții în stil european. Apoi au urmat câteva femei în voaluri, altele în sari și cortegiul înainta fără zgomote, sau cuvinte, sau râsete, într-o tăcere de înmormântare. Singurul lucru care mă convingea că totuși nu visez era strigătul corbilor care zburau biciuind cu aripile aerul de deasupra pachetului. Pachetul însă nu-i băga în seamă: exact așa cum un obiect nu vede și nu simte nimic.

Am alergat să-l chem pe Duilio, ca să-l întreb dacă înțelegea ceva din ceea ce se întâmpla. El a venit, dar n-a înțeles nici el nimic. Atunci am întrebat un european, iar el a ridicat din umeri: nu-l interesa câtuși de puțin. Atunci am întrebat un pakistanez care se afla la coada cortegiului și întrebarea i s-a părut tare amuzantă.

- Ce-i asta?
- Nimic, mi-a răspuns. O femeie.
- Ce face acolo?
- Nimic, a răspuns. Se mărită.
- Unde merge?
- Acasă, a răspuns.
- Vă rog, pot să vin cu voi?
- De ce? Căsătoria musulmană e o treabă privată.

I-am spus de ce. Mi-a zâmbit și mi-a promis că-ncearcă, dar cu o condiție: să nu le spunem celorlalți adevărul despre acea intruziune și să nu-i întreb care e numele mirelui și, cu atât mai puțin, să-l public.

- Nici pe cel al miresei, i-am promis.
- Oh, ăla nu contează. Mireasa nu contează.

Înfiorător de lent, cu mersul acela de larvă speriată, pachetul roșu ajunsese în fundul grădinii.

— De ce merge așa? am întrebat. E oarbă?

— Nu. Are ochii închiși, a răspuns el.

— De ce are ochii închiși?

— Pentru că nu trebuie să-și vadă soțul, a răspuns.

— Dar nu l-a văzut deja?

— Nu. Nu l-a văzut niciodată, a răspuns.

Mirele a urcat într-un automobil împodobit cu flori. Își scosese ghirlanda. Părea mulțumit. Pakistanezul meu mi-a spus că nici el nu cunoștea mireasa, dar văzuse o fotografie și-i plăcuse. Și, în orice caz, dacă fata n-avea să-i placă, nu era nici o problemă. Avea să-și aleagă altă nevastă: cu binecuvântarea lui Allah, nu ducea lipsă de bani. Pachetul roșu, în schimb, a fost depus în cel de-al doilea automobil, fără flori, iar câteva femei s-au așezat lângă el, cu expresia că voiau să-l protejeze de cine știe cine ar fi putut să-l fure. Invitații, inclusiv Duilio și cu mine, au urcat în alte automobile. Duilio încremenise, spunea că în felul ăsta o să dăm sigur de belea. Cum avea să justifice geanta cu aparatele de fotografiat și pozele pe care urma să le facă? „O să spuneți că sunteți soț și soție în călătorie de nuntă și aveți mania să fotografiați lumea”, a spus împăciuitor pakistanezul meu. Domnul Zarabi Ahmed Hussan era amabil. Studiase la Cambridge și vorbea o engleză impecabilă. Apoi, cortegiul a plecat. Am mers cam o jumătate de oră, în beznă și, dat fiind că toate străzile din Karachi se aseamănă între ele, n-am știut nicidecum unde am mers. Mai târziu, chiar domnul Zarabi Ahmed Hussan avea să ne conducă înapoi la hotel și, uite-așa, când am încercat să regăsim casa ca să ducem miresei un buchet de flori, ne-am învârtit în gol vreme de o jumătate de zi,

până când am hotărât să ne lăsăm păgubași, iar buchetul de flori, între timp ofilit, a sfârșit aruncat pe un trotuar, călcat în picioare de toată lumea.

Casa era modernă, cu tencuiala încă proaspătă. Mașina mirelui sosise deja de cinci minute și acum cineva îi plimba în jur o capră, ca să-i ureze belșug. Mireasa sosise și ea, dar au ascuns-o imediat: și, uite-așa, capra i-a urat belșug doar mirelui. Am intrat și camerele erau aproape nemo-bilate, așa cum sunt de obicei camerele musulmane. Doar la parter se afla un soi de sală de mese, unde fusese pregătită o gustare pe bază de orez și curry, carne de berbec și apă proaspătă. Bărbații au intrat imediat acolo împreună cu mirele și s-au pus pe mâncat nevoie mare, fără lingură sau furculiță, mănjindu-se pe mâini. Femeile, în schimb, au urcat la primul etaj, unde se afla un baldachin și nimic altceva. Pe jos era întinsă o rogojină de paie. Pe rogojină stăteau câțiva copii și niște femei, dintre care unele își scosese rășcheta și râdeau. În mijlocul lor, ghemuită ca o grămadă de boarfe, se afla pachetul, adică mireasa. Stătea cu capul pe genunchi și, în sfârșit, puteai să-ți dai seama că-i vorba despre o femeie, pentru că, de sub valurile acelea de roșu presărat cu aur și argint, ieșeau două picioare minuscule, cu unghiile vopsite în roșu și tălpile vopsite la fel. Printre genunchi îi atârna o mână la fel de minuscule, cu unghiile vopsite în roșu și palmele vopsite la fel. Plângea. La fiecare suflă de plâns, umerii i se ridicau și coborau precum spasmul unui animal rănit. Era foarte mică, așa ghemuită pe jos cum stătea. Era atât de mică, încât te lovea o dorință cruntă să faci ceva pentru ea: de pildă, s-o ajuți să fugă.

— Vreți s-o vedeți? a întrebat pakistanezul meu.

— Da, mi-ar plăcea s-o văd, i-am răspuns. Dacă nu deranjez.

— Ce deranjează doar o femeie.

— Și eu sunt femeie.

— Dumneavoastră sunteți altceva. De exemplu, călătoriți cu un bărbat care nu vă e soț.

— E colegul meu, am protestat. Nu pot să mă mărit cu el doar pentru că se-ntâmplă să lucrez cu el.

— Asta e treaba dumneavoastră, a spus pakistanezul.

Și nu era foarte clar dacă glumea sau vorbea serios. Apoi le-a comandat femeilor să descopere chipul miresei, ca s-o pot vedea. Femeile au ridicat voalul, dar nu i-am văzut fața din prima, pentru că și-o ascundea între genunchi. Atunci o femeie și-a băgat cu forța mâna între capșorul ei și genunchi, a înșfăcat-o de bărbie și i-a ridicat fața astfel încât s-o pot vedea.

*

* *

Avea un chip de copilă: măsliniu, din cale-afară de machiat și atât de crud, încât părea o fetiță care a dat iama în farduri ca să se joace de-a doamnele. Avea 14 ani, mi-au spus, iar pleoapele ei erau închise, boite cu o pulbere argintie. Printre genele lungi se aninase cuminte o lacrimă.

— Spuneți-i că n-are nici un motiv să plângă, a spus pakistanezul meu. A făcut liceul și înțelege bine engleza.

Am îngenuncheat pe rogojină și i-am spus că n-avea nici un motiv să plângă: văzusem mirele, era chipeș și avea un aer amabil. Ea a mișcat imperceptibil buzele îngrenate de rujul întunecat și, pentru o clipă, părea că vrea să spună ceva, dar nu i-a ieșit nici un cuvânt. După puțin timp, s-a întors către una dintre femei și a murmurat o frază în pakistaneză.

— Ce-a spus? am întrebat.

— A-ntrebat dacă mirele are într-adevăr un aer amabil, a tradus femeia.

— Are un aer foarte amabil, am insistat eu. Sunt sigură că se va îndrăgosti de dumneata și te va iubi foarte mult.

Mireasa a șoptit din nou ceva la urechea aceleiași femei.

— Ce-a spus? am întrebat.

— A-ntrebat ce-nseamnă asta, a spus femeia.

Și râdea, de parcă ar fi spus ceva foarte caraghios. M-am uitat contrariată la pakistanezul meu. A izbucnit și el în râs și i-a șoptit miresei:

— Voia să spună c-o să-ți dea mulți fii.

Apoi s-a uitat la ceasul de la mână și a spus că era timpul s-o ducă în pat.

Dormitorul era singura cameră complet mobilată din toată casa. Și, dat fiind că era un bărbat în pas cu vremurile, mirele cumpăraseră mobilă în stil european, din mahon lucios, cu oglinzi și mânere din aramă. Pe pat erau așternute cearșafuri bleu și o plapumă matlasată, de satin roz. În mijlocul patului era așezată o păpușă americană, din acelea pe care le cumperi de la Macy's pentru 15 dolari. Mireasa a fost luată pe sus și așezată lângă păpușă, de parcă ar fi fost acolo doar să se joace cu ea. I s-a ridicat de pe față

voalul greoi și a rămas în hainele de gală: pantaloni de satin roșu și tunică bleu, cu mânecile lungi. Mi s-a părut nespus de frumoasă când, în sfârșit, și-a ridicat pleoapele umflate, iar ochii ei mi s-au părut la fel de frumoși: atât de plini de resemnare și de spaimă. Se oprise din plâns și zâmbea timid. Dar apoi soacra le-a ordonat tuturor să plece; ea a rămas singură în beznă, așteptând un bărbat pe care nu-l mai văzuse niciodată și sughițurile de plâns s-au dezlănțuit din nou, sufocate, fără speranță, precum sughițurile cuiva care a fost pedepsit și nu-nțelege de ce. Îngrămădite pe o rogojină unde mâncau cu mâinile orez și curry, femeile nici măcar n-o băgau în seamă.

— E atât de nefericită, am îndrăznit să spun. Poate s-ar cuveni să-i spunem totuși ceva.

— De ce? a răspuns soacra. I-am spus tot ce trebuie să știe. Și apoi, miresele sunt mereu nefericite. Eu am plâns trei zile și trei nopți când m-am măritat. Ce, parcă în Occident femeile nu plâng?

— Depinde, am explicat. Uneori se-ntâmplă să plângă chiar dacă sunt mulțumite și să râdă chiar dacă sunt nemulțumite. În Occident e altfel.

— De ce e altfel? au întrebat la unison.

— Pentru că, de bine sau de rău, își aleg singure soțul. Vouă nu v-ar plăcea să v-alegeți singure soțul?

Erau femei foarte dezinvolve, emancipate. Atât de emancipate încât se lăsaseră fotografiate fără voal. La întrebarea mea însă m-au privit de-a dreptul consternate, de parcă uimirea le-ar fi retezat corzile vocale. Apoi, toate în cor, au răspuns:

— Nu!

— De ce? am insistat eu.

Păreau să-și caute cuvintele potrivite.

— În primul rând, alegerea propriului soț pune o femeie într-o situație umilitoare, a exclamat cea mai tânără dintre ele. Ca să-și găsească un soț, o femeie trebuie să se facă mai frumoasă, să pară mai interesantă, să-l seducă prin ocheadă și vorbărie. Asta nu e decent și nici măcar cinstit.

A tăcut puțin, în timp ce femeile celelalte dădeau din cap afirmativ.

— O prietenă de-a mea din Londra mi-a explicat într-o zi cum fac fetele europene să-și găsească soț și, din câte mi-am dat seama, e o trudă teribilă, de multe ori stupidă. Ca să atragă atenția bărbaților, spune ea, fetele se prefac mereu că sunt mai bune decât sunt și, când bărbații le-au observat, continuă să se prefacă, până-i conving să le ia de neveste. Într-un final, se căsătoresc. Atunci însă obosesc să se mai prefacă, iese la iveală adevărul și căsnicia se duce de râpă. Chiar așa e?

— Mai mult sau mai puțin, i-am răspuns. Ba chiar des-tul de des. Dar nu întotdeauna reușesc să-i facă să le ia de neveste.

— Chiar așa? au spus din nou în cor. Și-atunci ce se-ntâmplă?

— Nimic, am spus eu. O iau de la capăt cu altul.

— O! au exclamat, nevenindu-le să creadă.

— Eu nici măcar n-aș ști cum să-mi caut singură un soț, a spus cea mai tânără. Cât suntem tinere, n-avem atâta creier în cap. Părinții mei însă îl au și vor ști să caute un soț potrivit pentru mine. O vor face la anul, când voi

Respect termina școala. Ce, oare în Occident nu există căsătorii aranjate?

— Câteodată, am recunoscut. Sunt persoane care publică până și anunțuri în ziare sau se adresează unei agenții.

— Ce chestie vulgară, a exclamat fata.

— Uneori, însă, fac totul singure. Și atunci se spune că e o căsătorie din dragoste, am explicat.

— Și dragostea asta durează toată viața? a întrebat soacra.

— Câteodată, am spus. Dar se-ntâmplă foarte rar. Adesea se plictisesc unul de celălalt și sfârșesc prin a se urî.

— Ce lucru absurd, a spus soacra. Ce nevoie au să se iubească sau să se urască, soț și soție?

Sughițurile miresei se mai domoliseră, iar acum, prin ușa întredeschisă, se auzea doar un scâncet timid.

— Poate c-ar fi preferat să rămână fată bătrână, mi-am dat cu părerea.

— Ce-ați spus? au întrebat în cor.

— Fată bătrână, am repetat în două sau trei limbi. Femeie fără soț.

— Ce-nseamnă asta? au întrebat toate deodată.

Am coborât la recepția bărbaților: domnul Zarabi Ahmed Hussan mă chemase ca să-mi spună că, în calitatea mea de europeană, aveam voie să intru. Domnul Zarabi Ahmed Hussan stătea lângă mire, iar mirele nu părea să fie nicidecum nerăbdător să ajungă lângă micuța lui mireasă care plângea în întuneric. Dimpotrivă, îmi puneă orez cu curry în castron și se uita la mine într-un fel foarte insistent, de parcă ar fi vrut să mă facă să-nțeleg că, dacă aș fi binevoit să-l urmez în camera de alături sau în grădină, n-ar fi avut nimic împotrivă. La un moment dat, chiar

mi-a făcut cu ochiul și mi-a atins glezna cu piciorul. M-am adresat așadar pakistanezului meu. Cel puțin, el părea mai inofensiv.

— Ați vorbit, nu glumă, a spus pakistanezul meu.

— Așa e.

— Și se pare că ați primit o lecție frumoasă.

— Nu știu, i-am răspuns. Nu sunt deloc sigură c-aș fi primit o lecție frumoasă. Spuneți-mi mai degrabă: de ce i-ați spus miresei că el avea să-i dăruiască mulți copii? Eu vorbisem despre iubire, nu despre copii.

— Pentru că, dacă el îi dă mulți copii, nu va fi repudiată, a răspuns.

— De ce-ar trebui s-o repudieze dacă nu-i dă copii? E așa de tânără și de frumoasă.

— La ce bun o femeie tânără și frumoasă dacă nu-ți face copii? a răspuns. Un bărbat se-nsoară cu o femeie ca să-i nască prunci. O familie fără copii n-o poți numi familie.

— Mi-ar plăcea să văd fața unuia care și-a repudiat soția, în afară de șeicul Iranului! am exclamat.

— Câtă tevatură cu bietul șeic! a răspuns. De parcă în Occident nimeni nu și-ar repudia nevasta.

— Eu mi-am repudiat nevasta, a spus un domn îmbrăcat în alb.

Avea o față blândă și o voce prietenoasă.

— Și acum ați rămas fără nevestă? l-am întrebat.

— Nu, nu, a spus el. Am trei. Două la Karachi și una în Lahore. Mi-au făcut cinci fii până acum.

— Felicitări, i-am spus. Nouă persoane fac o familie frumoasă.

— Nu nouă, patru, m-a corectat domnul. Eu și cei trei băieți. Femeile nu contează.